

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI
TOSHKENT DAVLAT O‘ZBEK TILI VA ADABIYOTI
UNIVERSITETI**

«TASDIQLAYMAN»

**Alisher Navoiy nomidagi Toshkent
davlat o‘zbek tili va adabiyoti
universiteti**

rektori Sh.Sirojiddinov

7-oktabr 2024-yil

**10.00.02 –O‘zbek adabiyoti ixtisosligi
bo‘yicha tayanch doktoranturaga
kirish imtihoni dasturi**

Ushbu dastur Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti Kengashida ko‘rib chiqildi va tasdiqlandi (2024-yil 7-oktabrdagi 2-sonli bayonnoma).

**Tuzuvchilar: f.f.d., professor N.Jabborov,
f.f.d., professor U.Jo‘raqulov
f.f.d., dotsent D.Yusupova**

KIRISH

O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2017-yil 22-maydagi 304-sonli “Oliy o‘quv yurtidan keyingi ta’lim tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Qarori bilan tasdiqlangan “Oliy o‘quv yurtidan keyingi ta’lim to‘g‘risidagi Nizom”i oliy ilmiy pedagogik kadrlar tayyorlash tizimini jahon standartlari darajasiga ko‘tarish vazifasini kun tartibiga qo‘ydi. 2016-yil 13-maydagi PF-4797 Farmonida aks etganidek, o‘zbek tili va adabiyoti qadimiy va boy tarixga ega bo‘lib, uning shakllanishida mintaqamiz hududida yashagan baqtriylar, so‘g‘diylar, xorazmiylar va boshqa elat va millatlar o‘z ta’sirini ko‘rsatgani haqida qadim ilmiy manbalar dalolat beradi. Qadim turkiy, mumtoz adabiyotimizning Mahmud Koshg‘ariy, Yusuf Xos Hojib, Ahmad Yugnakiy, Atoyi, Sakkokiy, Lutfiy kabi namoyandalarining xizmati va qoldirgan merosi muhim o‘rin egallaganini qayd etish joiz. O‘zbek adabiy tili, ayniqsa, XIV-XV asrlarda – Amir Temur va temuriylar davrida rivojlanishning yangi, yuksak bosqichiga ko‘tarildi. Buyuk shoir va mutafakkir Alisher Navoiy umumbashariyat madaniy xazinasidan munosib o‘rin olgan o‘lmas asarlarini aynan ona tilimizda bitib, uning shuhratini butun olamga yoydi.

O‘zbek adabiyoti ixtisosligi buyicha tayanch doktoranturaga kirish imtihonining ushbu dasturi yuqoridagi talablardan kelib chiqqan holda tuzildi va taqdim qilingan mavzular, nazorat savollari tadqiqotchilar bilim saviyasini aniqlashga yetarli kafolatdir.

Dastur talabgorlarning yuqori malakali mutaxassis bo‘lishi uchun zarur bo‘lgan muhim manbalarni o‘z ichiga oladi.

O‘zbek mumtoz adabiyoti tarixi (qadimgi davrlardan XV asrgacha)

Eng qadimgi og‘zaki adabiy yodgorliklar, ularning manbalari. Markaziy Osiyo mif va afsonalari. “Avesto” adabiy manba sifatida. “Avesto”ning o‘rganilishi tarixidan.

O‘rxun-Enasoy bitiktoshlari adabiy manba sifatida. O‘rxun-Enasoy yodgorliklarining janr xususiyatlari. To‘nyuquq bitigi. Unda shaxs va millat erki .

Mahmud Koshg‘ariy va uning “Devonu lug‘oti-t-turk” asaridagi afsona va xalq qo‘shiqlari.

Yusuf Xos Hojib hayoti va ijodi. “Qutadg‘u bilig” hamda ijtimoiy-siyosiy va falsafiy masalalar. Dostonda axloqiy va estetik qarashlar. Dostonning janr xususiyatlari: masnaviy, qasida, to‘rtlik va g‘azal unsurlari. Asarning ahamiyati.

Ahmad Yugnakiy hayoti va ijodining manbalari. Adib hayoti va ijodining o‘rganilishi tarixi. “Hibat ul-haqoyiq”ning janr xususiyatlari. Hadislar mazmunining badiiy talqini va uning ahamiyati.

Ahmad Yassaviy. “Devoni hikmat” va hikmatnavislik an’anasi. “Devoni hikmat”ning mavzu ko‘lami va ma’rifiy ahamiyati.

Nosiriddin Rabg‘uziy hayoti va ijodi. Adib ijodining o‘rganilish tarixi. “Qisasi Rabg‘uziy” (“Qissasu-l-anbiyo”) – o‘zbek badiiy nasrining ilk namunasi sifatida.

Noma janri va uning takomil bosqichlari. Munozara janri. Temuriylar davrida adabiyotshunoslikning fan sifatidagi taraqqiyoti. Nizomiy, Dehlaviy, Sa’diy va Hofiz asarlarining tarjimalari.

Qutb hayoti va ijodi. “Xisrav va Shirin” dostonining yaratilish tarixi, nusxalari.

Sayfi Saroyi hayoti va ijodi. “Gulistoni bi-t-turkiy” asarining tarkibi. Asardagi asosiy g‘oya, yoritilgan masalalar.

Haydar Xorazmiy ijodi. Haydar Xorazmiy hayoti va ijodining manbalari. “Maxzanu-l-asror” dostoni va Nizomiy ijodi. Dostonning kompozitsion qurilishi va syujeti.

Atoyi ijodiy merosining o‘rganilishi tarixidan. Atoyining lirik merosi.

Sakkokiy hayoti va ijodining o‘rganilish tarixi. She’riyatining janr xususiyatlari va mavzu ko‘lami.

Gadoiy hayoti va ijodining o‘rganilish tarixi. Gadoiyning ijodiy merosi.

Husayniy lirikasining badiiy xususiyatlari. Alisher Navoiy Husayn Boyqaro haqida.

Sayyid Qosimiyning “Majma’u-l-axbor” dostoni. Shoirning “Gulshani roz”, “Haqiqatnoma”, “Ilohiynoma” dostonlaridagi ijtimoiy-siyosiy va axloqiy-ta’limiy masalalar.

Lutfiyning ijodiy faoliyati. Lutfiy va Navoiy. Lutfiy lirikasining janr xususiyatlari.

Alisher Navoiy. Hayoti va ijodiy faoliyati. Shoir hayoti va ijodining manbalari. “Xazoyinu-l-maoniy” – lirik qomus sifatida: tuzilishi va janr xususiyatlari. Mavzular doirasi, g‘oyalar va timsollar tizimi.

“Xamsa”. “Hayratu-l-abror” dostoni. Dostonning tuzilishi, janr xususiyatlari. “Farhod va Shirin” dostonida insonparvarlik g‘oyalari, orzu-umidlari Farhod siymosida. “Layli va Majnun” dostonida pok va yuksak muhabbat ifodasi. Undagi bosh qahramonlar hayoti. Dostonning g‘oyaviy mundarijasi, timsollar olami. “Sab’ai sayyor”. Shoh Bahrom timsoliga xos fazilat va ziddiyatlar. Dilorom – iste’dodli san’atkor, vafodor yor timsoli. “Saddi Iskandariy” – falsafiy-ta’limiy, ijtimoiy-siyosiy va ma’rifiy asar. Navoiyning adolat haqidagi qarashlari talqini.

“Lisonu-t-tayr” falsafiy-tasavvufiy doston sifatida. Navoiyning tasavvuf falsafasi va axloqiga xos munosabati. Simurg‘ – najot timsoli.

“Mahbubu-l-qulub” asari. Asarning adabiy-estetik, axloqiy-ta’limiy ahamiyati, badiiy xususiyatlari.

Alisher Navoiy manoqiblari. “Xamsatu-l-mutahayyiriyin” asarining mundarijasi. Asarda Jomiy timsoli. “Holoti Sayyid Hasan Ardasher”, “Holoti Pahlavon Muhammad” asarlarida tarixiy shaxslar talqini.

Adabiyotshunoslik asarlari: “Majolisu-n-nafois” tazkirasida Alisher Navoiyning adabiy-estetik qarashlari talqini. “Mezonu-l-avzon” va aruz nazariyasi takomili.

Bobur. Ijodkor biografiyasi va adabiy merosining o’rganilishi. Shoir lirikasining janr xususiyatlari. “Boburnoma” – badiiy-memuar asar sifatida. Boburning ilmiy merosi: “Risolai aruz”, “Mubayyin” asarlari.

Mashrab ijodiy merosi. Mashrabshunoslik tarixidan. Mashrab lirikasi. “Qissai Mashrab” asarining shoir biografiyasi va adabiy merosini o’rganishdagi o’rni.

So’fi Olloyor. Ijodkor adabiy merosining o’rganilishi. “Sabotu-l- ojjizin” asarida ma’rifiy masalalar.

Shermuhammad Munis adabiy merosi. Ijodkor asarlarining o’rganilishi. Shoir devonining janrlar tarkibi va badiiyati.

Ogahiy biografiyasi va adabiy merosi. Ogahiyshunoslik tadriji. “Ta’viz ul-oshiqin” devoni. Ogahiy lirikasining janr xususiyatlari va mavzu ko’lami. Ogahiy – tarixnavis. Ogahiy – tarjimon. Ogahiy ijodida Navoiy an’analari.

Uvaysiy hayoti va ijodi. Shoiraning lirik merosi. “Shahzoda Hasan” va “Shahzoda Husayn” dostonlari.

Nodira hayoti va ijodi. Shoiraning lirik merosi. Nodiraning badiiy mahorati.

Milliy uyg’onish davri o’zbek adabiyotining xos xususiyatlari. Bu davr adabiyotining takomil bosqichlari. O’rganilish tarixi. Yangi o’zbek she’riyatining yuzaga kelish omillari. Zamonaviy nasrning shakllanishi. Drama janrining yuzaga kelish omillari va dastlabki namunalari. Adabiyot va milliy matbuot. Adabiyot va teatr. Adabiy tanqid shakllanishining ijtimoiy-ma’rifiy va adabiy-estetik omillari.

Komil Xorazmiy. Shoir lirikasining mavzu ko’lami va badiiyati. Komil Xorazmiy va yangicha ma’rifatparvarlik.

Feruz – madaniyat va san’at homiysi. Shoir she’riyatining janr xususiyatlari va mavzu ko’lami.

Muqimiy hayoti va ijodining o’rganilish tarixi. Shoir lirikasi. Muqimiy hajviyotining xos xususiyatlari. “Sayohatnoma”lari. Muqimiy ijodida maktub janri.

Furqat biografiyasi. Furqatshunoslik tadriji. Shoir lirikasi. Furqat she’riyatida rus mustamlakasiga munosabat masalasi. Furqat va jadidchilik. Tasavvuf ta’limotiga oid qarashlari. Furqat manzumalari. Furqatning chet ellardagi ijodiy faoliyati.

Is'hoqxon Ibrat adabiy-ilmiy merosining o'rganilishi. Ibrat – ma'rifatparvar shoir. Ijtimoiy-ma'rifiy faoliyati: “Matbaai Is'hoqiya”, “Kutubxonai Is'hoqiya”. Ibratning ilmiy asarlari.

Mahmudxo'ja Behbudiy va Turkiston milliy matbuoti. Ijodiy merosi. “Padarkush” pesasi. Publitsistikasi. Adabiy-estetik qarashlari. Sayohat xotiralari.

Abdulla Avloniy. Adabiy merosi. Avloniyning pedagogik asarlari. “Turkiy guliston yoxud axloq” asarining ma'rifiy-axloqiy va pedagogik qarashlar taraqqiyotidagi o'rni. Avloniy dramalari. “Afg'on sayohati” asari.

Tavallo adabiy merosi. “Ravnaqu-l-islom”dagi she'rlarning mavzu ko'lami va badiiyati.

Fitrat dramaturgiyasi. She'riyati. Dramalari. "Abulfayzxon" tragediyasining tahlili. Ijtimoiy-publitsistik asarlari: “Munozara”, “Hind sayyohi”, “Sharq siyosati”.

Hamza adabiy merosi. Adabiy merosining yangicha talqini. “Devoni Nihoniy”da an'ana va yangilanish. Hamza she'rlarida milliy uyg'onish g'oyasi. Hamza nasri va jadidchilik. “Yangi saodat” milliy romani. Dramalari.

Abdulla Qodiriy romanlari. Yozuvchining ilk asarlari. "O'tgan kunlar" – birinchi o'zbek romani. "Mehrobdan chayon" romanining tahlili.

Cho'lpon adabiy merosi. Adib biografisi va ilk hikoyalari. Lirik merosi. Milliy she'riyatning yangilanishida Cho'lponning o'rni. Shoirning XX asr 20-yillar she'riyati. Ijodkorning 30-yillar lirikasida murosasozlik ohanglari.

Yangi o'zbek adabiyotining asosiy xususiyatlari. Yangi o'zbek adabiyoti taraqqiyotining asosiy bosqichlari. Adabiyot tarixini davrlashtirish tamoyillari.

Milliy istiqlol va adabiyot. Yangi ijodiy izlanishlar. Realistik tamoyillarning ustuvorligi. Modernistik adabiyot yaratish yo'lidagi izlanishlar.

Oybek romanlari. Yozuvchining hayot yo'li. "Qutlug' qon" romanida milliy ozodlik harakatining aks ettirilishi. "Navoiy" romanining o'zbek adabiyoti taraqqiyotidagi o'rni.

G'afur G'ulom she'riyati. Shoir biografiyasi va ijodining ilk bosqichi. Shoirning urush davri she'riyatiga xos asosiy xususiyatlar. "Sharqdan kelayotirman" to'plamidagi she'rlar tahlili.

Abdulla Qahhor adabiy merosi. Hikoyanavislik mahorati. Hayot yo'li va ijodi bosqichlari. Adib hikoyalarida realizm an'analari. "O'g'ri", "Dahshat", "Mayiz yemagan xotin" hikoyalarining tahlili. Abdulla Qahhor romanlari.

Said Ahmad nasri. Said Ahmad hikoyalari. Yozuvchi qissalari. "Ufq" trilogiyasi va "Jimjitlik" romani tahlili.

Odil Yoqubov romanlari. Yozuvchi biografiyasi va ijodining ilk bosqichi. Odil Yoqubov o'zbek adabiyotida tarixiy-polifonik romanning asoschisi ekani. "Ulug'bek xazinasi", "Ko'hna dunyo", "Diyonat" romanlari tahlili.

Pirimqul Qodirov nasri. Yozuvchining hayot yo'li va dastlabki asarlari. Adibning zamonaviy mavzudagi qissa va romanlari. “Yulduzli tunlar” va “Avlodlar dovoni” romanlarining o'zbek nasri taraqqiyotidagi o'rni.

Erkin Vohidov she'riyati. Shoir lirikasi. G'azal va muxammaslari. Shoirning hajviy she'rlari. Erkin Vohidov dostonlari. "Ruhlar isyoni" dostoni tahlili. "Istanbul fojiasi" dostoni badiiyati. Erkin Vohidov – tarjimon.

Abdulla Oripov ijodining o'rganilishi. Abdulla Oripov lirikasining asosiy xususiyatlari. Shoir she'riyatida milliy ozodlik mavzusi. "Haj daftari", "Hikmat sadolari" turkumlarida diniy-ma'rifiy mavzu talqini. Abdulla Oripov sayohatnomalari badiiyati. "Jannatga yo'l", "Hakim va ajal", "Sohibqiron", "Istiqlol manzaralari" dostonlari tahlili. "Everest va ummon" to'plamidagi she'rlarning falsafiy mohiyati va badiiyati.

O'tkir Hoshimov. Adibning hayot yo'li, daslabki hikoya va qissalari. "Bahor qaytmaydi", "Dunyoning ishlari" qissalari. "Nur borki, soya bor", "Ikki eshik orasi", "Tushda kechgan umrlar" romanlari tahlili.

Shukur Xolmirzaev nasri. Yozuvchining tarjimai holi va ijodining ilk bosqichi. Shukur Xolmirzaev hikoyalarining o'ziga xosligi. Adibning qissa va romanlari.

Rauf Parfi ijodi. Shoir biografiyasi va ilk ijodi. Rauf Parfi lirikasining asosiy xususiyatlari. "Sabr daraxti", "Tavba" to'plamlariga kirgan she'rlari tahlili.

Zamonaviy o'zbek nasri. Bugungi o'zbek hikoyachiligining o'ziga xos xususiyatlari. Zamonaviy qissachilikning taraqqiyot tamoyillari. Bugungi o'zbek romani.

Zamonaviy o'zbek she'riyati. Bugungi o'zbek she'riyatida poetik tafakkurning yangilanishi. She'riyatda shakliy izlanishlarning o'rni. Zamonaviy dostonchilik xususiyatlari. She'riyatda an'ana va yangilanish. O'zbek she'riyatida jahon adabiy-estetik tafakkuri sintezi.

Zamonaviy o'zbek dramaturgiyasi. Dramaning janriy belgilari. Bugungi o'zbek dramaturgiyasining xususiyatlari. O'zbek dramalarining tili. O'zbek dramalarida milliy ruh ifodasi.

ADABIYOTLAR:

1. Abdullaev H. "Qutadg'u bilig"da folklorizmlar. – Filologiya fanlari nomzodi ilmiy darajasini olish uchun yozilgan dissertatsiya. – Toshkent, 2005.
2. Abdurahmonov A. Turkiy adabiyotning qadimgi davri. – Toshkent, 2006.
3. Adizova I. So'zumni o'qub anglag'aysen o'zumni... – Toshkent, 2008.
4. Adizova I. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. O'quv qo'llanma. – Toshkent, 2006.
5. Ahmad Said. Saylanma. Uch tomlik. – Toshkent: G'afur G'ulom, 1980-1983. Jimjitlik. – Toshkent: G'afur G'ulom, 1989.
6. Azimov U. Saylanma. – Toshkent: Sharq, 1995.
7. Boltaboev H. Mumtoz so'z qadri. – Toshkent: Adolat, 2004.
8. Vohidov E. Iztirob. – Toshkent: O'zbekiston, 1992.
9. Vohidov E. Yaxshidur achchiq haqiqat. – Toshkent: Nur, 1992.

10. Vohidov E. Saylanma. Ikki tomlik. – Toshkent: G‘afur G‘ulom, 1986.
11. Vohidov R., Eshonqulov H. O‘zbek mumtoz adabiyot tarixi. – Toshkent: O‘zbekiston yozuvchilar uyushmasi adabiyot jamg‘armasi nashriyoti, 2006.
12. Yoqubov O. Saylanma. Uch tomlik. – Toshkent: G‘afur G‘ulom, 1985-1987.
13. Yoqubov O. Diyonat. – Toshkent: G‘afur G‘ulom, 1979.
14. Jabborov N. Zamon, mezon, she‘riyat. Toshkent: G‘afur G‘ulom, 2015
15. Jabborov N. Adabiyot va milliy ma‘naviyat. T.: Ma‘naviyat, 2015
16. Jo‘raqulov U. Hududsiz jilva. Toshkent:
17. Jo‘raqulov U. Nazariy poetika masalalari: Muallif. Janr. Xronotop. – Toshkent: G‘afur G‘ulom, 2015
18. Zulfiya. Asarlar. Uch jildlik. – Toshkent: G‘afur G‘ulom, 1983-1986.
19. Karimov B. Adabiyotshunoslik metodologiyasi. Toshkent: Muharrir, 2011.
20. Karimov B. Abdulla Qodiriy fenomeni. – Toshkent, 2020.
21. Karimov N., Mamajonov S., Nazarov U., Sharafiddinov O. XX asr o‘zbek adabiyoti tarixi. Oliy o‘quv yurtlari uchun darslik. – Toshkent: O‘qituvchi, 1999.
22. Mamatqulov M. Qadimgi turkiy adabiyotdagi janrlar poetikasi. – Filologiya fanlari nomzodi ilmiy darajasini olish uchun yozilgan dissertatsiya. – Toshkent, 2004.
23. Mirtemir. Asarlar. To‘rt jildlik. – Toshkent: G‘afur G‘ulom, 1980-1983.
24. Muxtor A. Asarlar. To‘rt tomlik. – Toshkent: G‘afur G‘ulom, 1980-1982.
25. Murod Tog‘ay. Ot kishnagan oqshom. Qissalar. – Toshkent: Sharq, 1994.
26. Murod Tog‘ay. Otamdan qolgan dalalar. Roman. – Toshkent: Sharq, 1994.
27. Murod Tog‘ay. Bu dunyoda o‘lib bo‘lmaydi. Roman. – Toshkent: Sharq, 2001.
28. Orzibekov R. O‘zbek adabiyoti tarixi. O‘quv qo‘llanma. – Samarqand, 2005.
29. Oybek. Mukammal asarlar to‘plami. 20 jildlik. – Toshkent: Fan, 1990-1995.
30. Olimjon H. Mukammal asarlar to‘plami. Besh jildlik. – Toshkent: Fan, 1975-1994.

31. Oripov. A. To'liq asarlar to'plami. To'rt jildlik. – Toshkent: G'afur G'ulom, 2001.
32. Parfi R. Sabr daraxti. – Toshkent: G'afur G'ulom, 1986.
33. Rahmon Sh. Saylanma. – Toshkent: Sharq, 1997.
34. Rahmonov N. Ruhiyatdagi nur murodi. – Toshkent, 2002.
35. Sirojiddinov Sh. Alisher Navoiy: manbalarning qiyosiy-tipologik va tekstologik tadqiqi. T.: Akademnashr, 2011.
36. Sodiq S. XX-XXI asrlar o'zbek adabiyoti tarixi. Darslik. – Toshkent: Universitet, 2005.
37. Fitrat. Chin sevis. – Toshkent: G'afur G'ulom, 1997.
38. Fitrat. Tanlangan asarlar. 2-jild. – Toshkent: Ma'naviyat, 2000.
39. Xolmirzaev Sh. Uch jildlik. – Toshkent: Sharq, 2003.
40. Cho'lpon. Asarlar. Uch jildlik. – Toshkent: G'afur G'ulom, 1994-1995.
41. Shayxzoda M. Asarlar. 6 tomlik. – Toshkent: G'afur G'ulom, 1969-1974.
42. O'zbek mumtoz adabiyoti namunalari. (1-2 jild). – Toshkent: Fan, 2003, 2005.
43. Qodiriy A. O'tkan kunlar. Mehrobdan chayon. Romanlar. – Toshkent: G'afur G'ulom, 1992.
44. Qodiriy A. Obid ketmon. – Toshkent: O'zadabiynashr, 1960.
45. Qodiriy A. Kichik asarlar. – Toshkent: O'zadabiynashr, 1969.
46. Qahhor A. Asarlar. Besh jildlik. – Toshkent: G'afur G'ulom, 1987-1989.
47. Qodirov P. Saylanma. Uch jildlik. – Toshkent: G'afur G'ulom, 1987-1988.
48. G'ulom G'afur. Asarlar. 12 tomlik. – Toshkent: Fan, 1970-1978.
49. Hoshimov O'. Saylanma. Ikki jildlik. – Toshkent: Sharq, 1993.
50. Hoshimova D. "Boburnoma"ning ilmiy-tanqidiy matnini yaratish muammolari. – Toshkent: 2007.
51. www.literature.uz
52. Karimov N., Mamajonov S., Nazarov B., Normatov U., Sharafiddinov O. XX asr o'zbek adabiyoti tarixi. Oliy o'quv yurtlari uchun darslik. T., "O'qituvchi" nashriyoti. 1999.
53. Sanjar Sodiq. XX-XXI asrlar o'zbek adabiyoti tarixi. Darslik. T., "Universitet", 2005.
54. Fitrat. Chin sevis. T., G'.G'ulom nomidagi Adabiyot va san'at nashriyoti. 1997.
55. Abdulla Qodiriy asarlari: O'tgan kunlar, Mehrobdan chayon. Romanlar. T, G'.G'ulom nomidagi Adabiyot va san'at nashriyoti, 1992.
56. Abdulla Qodiriy. Kichik asarlar. T., O'zadabiynashr, 1969.

57. Cho'lpon. Asarlar. Uch jildlik. T., G'.G'ulom nomidagi Adabiyot va san'at nashriyoti. 1994-1995.
58. Oybek. Mukammal asarlar to'plami. 20 jildlik. T., "Fan", 1990-1995.
59. G'afur G'ulom. Asarlar. 12 tomlik. T., "Fan", 1970-1978.
60. Abdulla Qahhor. Asarlar. Besh jildlik. T., G'.G'ulom nomidagi Adabiyot va san'at nashriyoti. 1987-1989.
61. Hamid Olimjon. Mukammal asarlar to'plami. Besh jildlik. T., "Fan", 1975-1994.
62. Maqsud Shayxzoda. Asarlar. 6 tomlik. T., G'.G'ulom nomidagi Adabiyot va san'at nashriyoti. 1969-1974.
63. Mirtemir. Asarlar. To'rt jildlik. T., G'.G'ulom nomidagi Adabiyot va san'at nashriyoti. 1980-1983.
64. Zulfiya. Asarlar. Uch jildlik. T., G'.G'ulom nomidagi Adabiyot va san'at nashriyoti. 1983-1986.
65. Asqad Muxtor. Asarlar. To'rt tomlik. T., G'.G'ulom nomidagi Adabiyot va san'at nashriyoti. 1980-1983.
66. Said Ahmad. Ufq. Toshkent, 2019
67. Said Ahmad. Saylanma. Uch tomlik. T., G'.G'ulom nomidagi Adabiyot va san'at nashriyoti. 1980-1981.
68. Said Ahmad. Jimjitlik. T., G'.G'ulom nomidagi Adabiyot va san'at nashriyoti. 1989.
69. Odil Yoqubov. Saylanma. Uch tomlik. T., G'.G'ulom nomidagi Adabiyot va san'at nashriyoti. 1985-1987.
70. Odil Yoqubov. Diyonat. T., G'.G'ulom nomidagi Adabiyot va san'at nashriyoti. 1979.
71. Pirmuqol Qodirov asarlari: Saylanma. Uch jildlik. T., G'.G'ulom nomidagi Adabiyot va san'at nashriyoti. 1987-1988. Avlodlar dovoni. T., G'.G'ulom nomidagi Adabiyot va san'at nashriyoti. 1989.
72. Erkin Vohidov asarlari: Saylanma. Ikki tomlik. T., G'.G'ulom nomidagi Adabiyot va san'at nashriyoti. 1986. Iztirob. T., "O'zbekiston", 1992. Yaxshidur achchiq haqiqat. T., "Nur", 1992.
73. Abdulla Oripov. Tanlangan asarlar to'plami. Sakkiz jildlik. T., G'.G'ulom nomidagi Adabiyot va san'at nashriyoti. 2001-2016.
74. O'tkir Hoshimov. Saylanma. Ikki jildlik. T., "Sharq", 1993.
75. Shukur Xolmirzaev. Uch jildlik. T., "Sharq", 2003.
76. Rauf Parfi. Sabr daraxti. T., G'.G'ulom nomidagi Adabiyot va san'at nashriyoti. 1986.
77. Tog'ay murod asarlari: Ot kishnagan oqshom. Qissalar. T., "Sharq", 1994. Otamdan qolgan dalalar. Roman. T., "Sharq", 1994. Bu dunyoda o'lib bo'lmaydi. Roman. T., "Sharq", 2001.
75. Shavkat Rahmon. Saylanma. T., "Sharq", 1997.
76. Usmon Azimov. Saylanma. T., "Sharq", 1995.

Baholash mezonlari

Kirish sinovi ogʻzaki ravishda oʻtkazilishi belgilangan boʻlib, 100 ballik mezon asosida baholanadi.

Har qaysi savolga javobi quyidagicha baholanadi:

Har bir savol uchun ball	Javobga qoʻyiladigan talablar
86-100	Qoʻyilgan savolga toʻliq javob bergan. Nazariy jihatlarini yoritishda xatolik va chalkashlikka yoʻl qoʻyilmagan. Mustaqil ravishda mushohada yuritib bayon etilgan. Amaliy misollar bilan asoslab bayon etilgan. Xulosani toʻgʻri shakllantirgan. Fikrlar erkin bayon etilgan.
71-85	Savolning mohiyatini tushungan. Javobni yoritib bera olgan. Amaliy misollar keltirilgan. Tasavvurga ega. Qisqacha xulosa bergan. Fikrlarni sodda bayon etgan.
55-70	Savol mohiyatini tushungan. Javob yoritilgan, qisqa shaklda. Misollar bilan asoslanmagan. Xulosa qilingan.
0-54	Savolning ayrim elementlarigina yoritilgan, yoki umuman yoritilmagan. Savol boʻyicha aniq tasavvurga ega emas.

NAMUNAVIY SAVOLLAR

1. Yusuf Xos Hojibning “Qutadgʻu bilig” asarida ijtimoiy-siyosiy hamda falsafiy masalalar.
2. Ahmad Yugnakiy “Hibat ul-haqoyiq” asarining janr xususiyatlari.
3. Ahmad Yassaviy “Devoni hikmat” asarining mavzu koʻlami va maʼrifiy ahamiyati.
4. Noma janri va uning takomil bosqichlari.
5. Temuriylar davrida adabiyotshunoslikning fan sifatidagi taraqqiyoti.

6. Sayfi Saroyi “Gulistoni bi-t- turkiy” asarining tarkibiy tuzilishi. Asardagi asosiy g‘oya va yoritilgan masalalar.
7. Lutfiy lirikasining janr xususiyatlari.
8. “Qisasi Rabg‘uziy” – o‘zbek badiiy nasrining ilk namunasi sifatida.
9. Atoyining lirik merosi.
10. Sakkokiy she‘riyatining janr xususiyatlari va mavzu ko‘lami.
11. Gadoiyning ijodiy merosi.
12. Alisher Navoiy hayoti va ijodining manbalari.
13. “Xazoyin ul-maoniy” – lirik qomus sifatida.
14. “Hayrat ul-abror” dostonining tuzilishi, janr xususiyatlari.
15. “Farhod va Shirin” dostonida insonparvarlik g‘oyalari, orzu-umidlari Farhod siymosida.
16. “Layli va Majnun” dostonida pok va yuksak muhabbat ifodasi.
17. “Sab‘ai sayyor” dostonining tarkibiy tuzilishi, hikoyatlar oami.
18. “Saddi Iskandariy” – falsafiy-ta‘limiy, ijtimoiy-siyosiy va ma‘rifiy asar.
19. “Lison ut-tayr” falsafiy-tasavvufiy doston sifatida.
20. Navoiyning tarixiy asarlari.
21. Alisher Navoiyning “Xamsat ul-mutahayyiriyin” manolibida Jomiy timsoli.
22. “Qissai Mashrab” asarining shoir biografiyasi va adabiy merosini o‘rganishdagi o‘rni.
23. Cho‘lponning lirik merosi.
24. Avloniyning pedagogik asarlari.
25. “Boburnoma” – badiiy-memuar asar sifatida.
26. Mahmudxo‘ja Behbudiyning adabiy-estetik qarashlari.
27. Milliy uyg‘onish davri adabiyotining o‘ziga xos xususiyatlari.
28. Ibrat – ma‘rifatparvar shoir.
29. Ogahiy lirikasining janr xususiyatlari va mavzu ko‘lami.
30. Hamza she‘rlarida milliy uyg‘onish g‘oyalarining ifodalanishi.
31. Ogahiy – tarjimon.
32. “O‘tkan kunlar” – birinchi o‘zbek romani.
33. Nodiraning badiiy mahorati.
34. Muqimiy “Sayohatnoma”lari.
35. So‘fi Olloyor adabiy merosining o‘rganilishi.
36. Fitratning “Abulfayzxon” tragediyasi tahlili.
37. Feruz she‘riyatining janr xususiyatlari va mavzu ko‘lami.
38. Hamza nasri va jadidchilik.
39. Uvaysiyning lirik merosi.
40. Milliy she‘riyatning yangilanishida Cho‘lponning o‘rni.
41. Boburning ilmiy merosi: “Risoi aruz” va “Mubayyin” asarlari.
42. Furqatning chet ellardagi ijodiy faoliyati.
43. Muqimiy ijodida maktub janri.
44. Mahmudxo‘ja Behbudiy va Turkiston milliy matbuoti.
45. Shermuhammad Munis adabiy merosi.

46. Cho'lpon biografiyasi va ilk hikoyalari.
47. Husayniy lirikasining badiiy xususiyatlari.
48. Milliy uyg'onish davri o'zbek adabiyotida drama janrining yuzaga kelish omillari va dastlabki namunalari.
49. Tavallo adabiy merosi.
50. "Mehrobdan chayon" romanining tahlili.
51. Abdulla Qodiriy hikoyalarining janr xususiyatlari.
52. Abdulla Qodiriy hajviyotida voqelikning kinoyaviy talqin etilishi.
53. Abdulla Qodiriy publitsistikasining badiiy xususiyatlari.
54. "Mehrobdan chayon" romanida uslub xilma-xilligi va milliy til muammosi.
55. "Mehrobdan chayon" romanining biografik xususiyatlari.
56. "Mehrobdan chayon" romanidagi Ra'no, "Kecha va kunduz" romanidagi Zebi obrazlarining badiiy-tipologik xossalari.
57. "O'tkan kunlar" romanida "ilk syujet" masalasi.
58. "O'tkan kunlar" romanidagi oshiq-ma'shuqa-raqib obrazlarining diniy-ma'rifiy, adabiy-tarixiy, badiiy-psixologik omillari.
59. Cho'lpon she'riyatida "sof lirika"ning namoyon bo'lishi.
60. Cho'lpon lirikasining falsafiy o'ziga xosligi.
61. Cho'ponning milliy she'rlari.
62. "Kecha va kunduz"da Sharq va G'arb nasrchiligi an'analari.
63. Miryoqub ijtimoiy-tarixiy, badiiy-psixologik jihatdan sintezlashtirilgan obraz sifatida.
64. "Kecha va kunduz" romani kompozitsiyasi va syujet xususiyatlari.
65. Abdulla Avloniy dramaturgiyasi.
66. Abdulla Avloniyning axloqiy qarashlari.
67. XX asr o'zbek adabiyotini davrlashtirilishi masalasi.
68. Oybek lirikasida lirizm va sentimentalizm uyg'unligi.
69. "Qutlug' qon" va "Kecha va kunduz" romanlari obrazlarining qiyosiy tahlili.
70. Oybek prozasining tasnifi va umumiy tahlili.
71. G'afur G'ulom qissalaridagi obrazlarning individualligi va ijtimoiy-psixologik mohiyati.
72. Hamid Olimjon ijodida tabiat lirikasining o'rni.
73. Mirtemir she'riyatining milliy o'ziga xosligi.
74. Odil Yoqubov romanlarining badiiy-tarixiy xususiyatlari.
75. Abdulla Oripov ijodida ona va birinchi muhabbat obrazining lirik talqini.
76. Abdulla Oripov lirikasida tarixiy mavzu talqini.
77. Abdulla Oripov dostonlari.
78. Abdulla Oripov badiiy publitsistikasi.
79. Erkin Vohidov ijodida doston janrining o'rni.
80. Erkin Vohidov lirikasida mahalliy kaloritning aks etishi.
81. Erkin Vohidov she'riyatida urush mavzusi talqini.

82. O‘tkir Hoshimov romanlarining syujeti va obrazlar tizimi.
83. O‘tkir Hoshimov hajviyoti.
84. O‘tkir Hoshimov publitsistikasi.
85. Omon Matjon she‘riyatida tarxiiy obrazlar tizimi.
86. Rauf Parfi sonetlari.
87. Shavkat Rahmon she‘riyatining mlliy-ijtimoiy o‘ziga xosligi.
88. Shukur Xolmirzaevning hikoyachilik mahorati.
89. Yo‘ldosh Eshbek milliy shoir sifatida.
90. Halima Xudoyberdieva lirikasida ayol obrazi talqini.
91. Halima Ahmedova she‘riyatida rang ramzlarining lirik ifodasi.
92. Murod Muhammad Do‘st romanlarida jahon nasri an‘analari.
93. Tog‘ay Murodning “Bu dunyoda o‘lib bo‘lmaydi” romanida psixologik tasvirning yetakchiligi.
94. Tog‘ay Murod qissalarining badiiy xususiyatlari.
95. Ahmad A‘zam nasrining uslub xususiyatlari.
96. Nazar Eshonqul nasrida uslubiy yangilanishlar.
97. Nazar Eshonqul qissalari.
98. Luqmon Bo‘rixonning “Jaziramadagi odamlar” romanida Ch.Aytmatov nasri an‘analari.
99. Ulug‘bek Hamdamning “Yolg‘izlik” qissasi badiiyati.
100. Isajon Sultonning “Alisher Navoiy” romanida tarixiy haqiqatning bidiiy aks ettirilishi.